

Gebied Oud West/de Baarsjes: In Oud-West/de Baarsjes wonen ruim 73.000 mensen. De leefbaarheid is in de afgelopen 20 jaar sterk verbeterd en de woonwaardering stijgt. Het aandeel koopwoningen neemt snel toe, grotendeels door de verkoop van huurwoningen. Het gebied is zeer dichtbebouwd en er is weinig groen. Wel zijn het Vondelpark, Erasmuspark en Rembrandtpark in de buurt. Oud-West / de Baarsjes laat op de meeste onderwerpen van de sociale basis een gemiddeld beeld zien (eenzaamheid, sociale cohesie, (jeugd)zorggebruik, aandeel jongeren met een startkwalificatie en sociaaleconomische positie). Tegelijkertijd zijn er buurten te vinden met een stapeling van sociaaleconomische problemen. Zo is het terugdringen van eenzaamheid, armoede en het verbeteren van de sociaal economische positie van bewoners een belangrijke opgave in de Borgerbuurt, de Jan Maijenbuurt, het Columbusplein en het Balboaplein en omgeving. In deze buurten leeft meer dan een kwart van de huishoudens in langdurige armoede. De Borgerbuurt kent daarnaast veel ouderen in armoede. Het aantal senioren neemt de komende jaren toe. Tot slot krijgen - via het stedelijke programma “Thuis in de wijk” - relatief veel kwetsbare mensen een woning in dit gebied toegewezen. Inzet blijft nodig om te zorgen dat Oud West / de Baarsjes een prettige woon- en leefomgeving blijft voor alle bewoners; met name voor die inwoners met een achterstand op sociaaleconomisch gebied.		
Ontwikkelbuurten Niet van toepassing op dit gebied.		
Prioriteiten van het college:	Wat is op dit thema de opgave, de vraag in dit gebied?	Wat is op dit thema het gewenste resultaat in dit gebied?
Jongerenwerk (preventie)	Een kwart van de kinderen en jongeren uit de Borger- en Jan Maijenbuurt en de straten rondom het Columbusplein groeit op in langdurige armoede. Langdurige armoede heeft effect op andere levensterreinen zoals (psychosociale) gezondheid en kansengelijkheid. In toenemende mate wordt asociaal en onaangepast gedrag bij 10-14 jarigenesignaleerd. Daarnaast is sprake van jeugdoverlast en soms jeugdcriminaliteit. In deze buurten is de belangrijkste opgave om deze kwetsbare jongeren in beeld te krijgen, hun vertrouwen te winnen en hen toe te leiden naar activiteiten / voorzieningen.	Gewenst resultaat is dat de weerbaarheid, zelfredzaamheid en toekomstperspectief van kinderen en jongeren uit deze buurten verbeterd door te zorgen dat: – Het laagdrempelig kinder- en jongerenwerk beschikbaar blijft. – De weerbaarheid en het zelfoplossend vermogen van jongeren wordt gestimuleerd door programma’s zoals Vreedzaam West. In de kwetsbare buurten ligt extra focus op: – Het eerder bereiken en toeleiden van kwetsbare jeugdigen naar het bestaande laagdrempelig jeugdwerk (bijvoorbeeld door ambulant jongerenwerk), het aanbieden (coachings) activiteiten voor kinderen & jongeren en het bieden van outreachende ondersteuning ten aanzien van scholing /werk en omgaan met geld. – Het versterken van het pedagogisch klimaat en signalerende functie van het (preventieve) jeugdnetwork door zichtbaar aanwezig te zijn in de buurt en ouders, bewoners en informele partijen te betrekken bij de pedagogisch dragende samenleving. Het ondersteunen en stimuleren van lokale netwerkvorming, zoals de jongerenraad, is hierbij cruciaal.
Preventie jeugdcriminaliteit	De Borgerbuurt en de straten rondom Columbusplein, Jan Maijenstraat en Mercatorplein zijn het meest kwetsbaar. Belangrijkste opgave is het voorkomen dat jeugdigen – met name de doelgroep 10-14 jarigen met gedragsproblemen - uit bovengenoemde buurten vervallen in crimineel gedrag.	De jeugdcriminaliteit stijgt niet en bewoners ervaren minder overlast door: – (Risico op) Jeugdcriminaliteit eerder te signaleren, o.a. door samenwerking tussen jeugd- en jongerenwerk en veiligheid en gecombineerde ambulante rondes van veldwerkers en jongerenwerkers te stimuleren (met daarbij specifieke aandacht voor ‘vindplekken’ zoals de omgeving van coffeeshops). – De vaardigheden van professionals te vergroten in het omgaan met de doelgroep 8-14 jarigen met gedragsproblemen. – Te zorgen dat broertjes en zusjes van de overlast gevende jongeren - via het kinder- en jongerenwerk – een aantrekkelijk alternatief in de vorm van activiteiten, scholing of werk aangeboden krijgen zodat zij niet afglijden naar jeugdcriminaliteit. – In de kwetsbare buurten positieve pedagogische activiteiten aan te bieden zodat burgerschapsvaardigheden van kinderen en jeugdigen vergroot worden. – De buurt te betrekken bij het vinden van oplossingen voor gesignaleerde problemen. Extra focus / inzet is nodig in de wijken De Borgerbuurt en de straten rondom Columbusplein, Jan Maijenstraat en Mercatorplein.
Dementie	In Oud-West/De Baarsjes neemt het aantal ouderen de komende jaren toe. In de Helmers-, Van Lennepbuurt en Hoofdweg en omstreken wonen relatief veel ouderen, waarbij rondom de Hoofdweg relatief meer migrantenouderen wonen. Het is daarom aannemelijk dat in deze buurten dementie nu of in de toekomst relatief vaker voor zal komen. Belangrijkste opgave is te zorgen dat ouderen in deze buurten zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, waarbij mantelzorgers voldoende ondersteund worden.	Senioren - met name de senioren woonachtig in de genoemde gebieden - kunnen op een prettige manier thuis kunnen blijven wonen, door te zorgen dat: – Ouderen vaker gebruik maken van ontmoetingsmogelijkheden / activiteiten o.a. omdat signalerende professionals – met name 1ste lijns zorgverleners zoals huisartsen, fysio- en ergotherapeuten – en bewoners beter op de hoogte zijn van het beschikbare ondersteuningsaanbod en bewoners actief toeleiden; – Mantelzorgers niet overbelast raken door voldoende lotgenotencontact, informele praktische hulp, voorlichting en training (o.a. over dementie) aan te bieden; In de omgeving van de Hoofdweg extra aandacht is voor het bereiken van migrantenouderen, waarbij rekening wordt gehouden met de culturele achtergrond van deze ouderen.
Eenzaamheid	In de Jan Maijenbuurt, Columbusplein e.o. en in de Borgerbuurt voelen relatief veel bewoners zich ernstig eenzaam (16% versus 11% in Amsterdam). Dit gevoel wordt mogelijk versterkt door slechte Nederlandse taalvaardigheid en / of langdurige armoede. In deze buurten is de belangrijkste opgave om eenzaamheid te voorkomen en verminderen.	Het percentage ernstig eenzamen blijft gelijk of vermindert in deze buurten door: – Meer wetenschappelijk onderbouwde effectieve interventies voor risicogroepen aan te bieden. Risicogroepen zijn ouderen, langdurige minima, statushouders en GGZ doelgroep en kwetsbare jongeren. . – Te zorgen dat professionals en vrijwilligers –via trainingen – eenzaamheid eerder kunnen herkennen, bespreekbaar maken en bewoners kunnen toeleiden naar aanbod in de wijk. Meer focus op samenwerking met 1ste lijn. – Meer bewoners naar elkaar omzien in de straat/buurt/ wijk. – De sociale toegankelijkheid van de buurtcentra te verbeteren.

Preventie	De Jan Maijenbuurt en de Borgerbuurt scoort lager dan gemiddeld. Ook is het aandeel rokers en zware drinkers is in Oud West / de Baarsjes bovengemiddeld. Vermoeden is dat deze groep overlapt met langdurige minima. In de Jan Maijen- en de Borgerbuurt is de opgave: – Bewoners bewust maken van een gezonde leefstijl, hen stimuleren om gezonder te eten en meer te bewegen. – De sportparticipatie onder jongeren en specifiek ook onder de doelgroep tienermeiden verhogen. – Inactieve WPI klanten toeleiden naar beweegaanbod dat hen aanzet om in beweging te komen. In de Helmersbuurt, de Van Lennepbuurt en Hoofdweg e.o is de opgave: – Ouderen blijven zo lang mogelijk fit en gezond in de wijk wonen. – Op peil houden / verbeteren van de fysieke conditie van ouderen (valpreventie).	Meer bewoners krijgen in de Jan Maijenbuurt en de Borgerbuurt een gezonde leefstijl door: – Het behouden en verbeteren van het (informele) sport- en beweegaanbod voor volwassenen met daarbij specifieke aandacht voor toeleiding van minima. Dit is een onderdeel van de gezonde leefstijl en kan bijdragen aan de vermindering van het aantal rokers en zware drinkers. – De instroom te verbeteren o.a. door nauwe samenwerking met de 1ste lijn en klantmanagers activering van WPI. – Doorstroom naar lokale sport en beweegaanbieders (al dan niet in de sociale basis) te verhogen. – Het verhogen van de sportparticipatie onder kinderen, jongeren, vooral meiden (in achterstandsposities). – Het vergroten van vaardigheden bij het bereiden van een gezonde maaltijd. Meer ouderen in de Helmersbuurt, de van Lennepbuurt en Hoofdweg e.o bewegen en het aantal valincidenten onder ouderen vermindert, door: – Het behouden en waar nodig vergroten van het aantal preventieve beweegactiviteiten voor ouderen; – Meer informatie & advies over en aanbieden van valpreventie.
Kansengelijkheid	In een aantal buurten is de uitgangspositie minder gunstig: – Peuters rondom het Columbusplein hebben het vaakst een VVE indicatie. – In de Geuzenbuurt, Hoofdweg en Overtoomse Sluis zijn de cito scores van de basisscholen veel lager dan gemiddeld. Er ligt een opgave om het toekomstperspectief van deze kinderen / jongeren in deze buurten te verbeteren.	Gewenst resultaat is dat in de genoemde buurten: – Kinderen opgroeien met minder taal-, onderwijs- en ontwikkelingsachterstanden o.a. door meer toeleiding naar en stijgende aanmeldingen voor VVE-activiteiten, mentoraten en naschoolse activiteiten. – Ouders gestimuleerd worden om tools voor opvoedondersteuning te gebruiken.
Armoede	Een kwart van de huishoudens in de Borgerbuurt, Jan Maijenbuurt, het Columbusplein en het leeft langdurig in armoede. In de Borgerbuurt wonen daarnaast ook veel ouderen in armoede. De opgave is te zorgen dat deze Westbewoners vaker gebruik maken van de inkomensondersteunende voorzieningen en structureel uit de armoede geraken.	Gewenst resultaat is dat In de Borgerbuurt, Jan Maijenbuurt, en Columbusplein: – Via een gebiedsgerichte outreachende armoede aanpak door lokale (informele) partijen, bewoners en ervaringsdeskundigen de langdurige minima beter en eerder worden bereikt en ondersteund. – Meer bewoners –met name werkende armen - tijdig gebruik maken van de inkomensondersteunende voorzieningen en/of een schuldhelpverleningstraject. – Het aantal huishoudens dat langdurig gebruik maakt van de Voedselbank daalt. – Meer bewoners perspectief op uitstroom richting vrijwilligers- of betaald werk krijgen.
Taal/digitaal	In de Van Galenbuurt, de Hoofdweg eo en in de Chasseebuurt, van Lennepbuurt, Kinkerbuurt en de Helmerbuurt ligt de laaggeletterdheid relatief hoog. De opgave is om de taalvaardigheid in deze buurten te verhogen.	In deze buurten: – Is er geen wachtlijst voor taallessen en zetten meer vrijwilligers zich in om de taalvaardigheid en digitale vaardigheid te vergroten. – hebben bewoners toegang tot het verwijzingsloket Taalinformatiepunt (TIP) – Verwijzen professionals en vrijwilligers bewoners vaker door naar het TIP omdat het TIP beter zichtbaar en bekend is in deze buurten.

Werk & participatie	In Oud West / de Baarsjes wonen met name in de Jan Maijenbuurt, het Columbusplein, de Bellamybuurt noord en de Borgerbuurt veel bewoners met een bijstandsuitkering en een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Er ligt een opgave om deze klanten te activeren en toe te leiden naar participatie en (vrijwilligers)werk.	In de Jan Maijenbuurt, het Columbusplein, de Bellamybuurt noord en de Borgerbuurt worden buurtbewoners geactiveerd richting: – Deelname aan activiteiten in de buurt; – (vrijwilligers)werk. Om dit te bereiken wordt er door bewoners(organisaties), buurtwerk en gemeente geïnvesteerd in: – Betere toeleiding van WPI klanten (trede 1-2) die langdurig in armoede leven naar het activerings-aanbod in de wijk.. – Een passend aanbod van activiteiten / (vrijwilligers)werk in de wijk, met daarbij bijzondere aandacht voor de behoeften van Westbewoners met lichte GGZ- en LVB problematiek die geen indicatie voor dagbesteding ontvangen. – Inzet van positieve rolmodellen / ervaringsdeskundigen. – Vergroten van taal- en digitale vaardigheden zodat zij hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten. – Door samenwerking met sport-beweeg- en welzijnscoaches fysiek en mentaal sterker worden. – Organiseren van een doorlopende leerlijn (via o.a. wijkleertrajecten /- school) zodat bewoners stappen kunnen zetten en er perspectief ontstaat op uitstroom naar (betaald) werk.
Democratisering	In de wijken Hoofdweg eo, Van Galenbuurt, Geuzenbuurt en de van Lennepbuurt is de sociale cohesie lager dan het stedelijk gemiddelde. In deze buurten zien we minder bewonersinitiatieven, minder vrijwillige inzet en minder co-creatie. De draagkracht in deze wijken is lager en het wantrouwen jegens professionals en de overheid is groter.	– Bewoners uit draagkrachtige buurten dragen steeds vaker bij aan het versterken, ondersteunen en activeren van meer kwetsbare bewoners. We zien graag dat krachtige bewoners en ondernemers samen met minder krachtige bewoners dergelijke initiatieven ontwikkelen en uitvoeren. – In de wijken Hoofdweg eo, Van Galenbuurt, Geuzenbuurt en de van Lennepbuurt neemt het aantal bewoners-geïnitieerde activiteiten, met name gericht op armoedepreventie en eenzaamheidsbestrijding, toe; we stimuleren dat bewonersinitiatieven en buurtbudgetten in toenemende mate worden ingezet op het versterken van de sociale basis. – Het is wenselijk dat dergelijke initiatieven ontstaan via co-creatie tussen (actieve) bewoners, professionals van maatschappelijke organisaties, kunstenaars, zelfstandigen, (lokale) ondernemingen en ambtenaren).
Diversiteit	In de Hoofdweg e.o., Van Galenbuurt en de Chassébuurt is de sociale cohesie relatief laag, ook is er minder tolerantie naar de LHBTIQ+ gemeenschap. Belangrijkste opgave in deze wijken ligt in de onderlinge verdraagzaamheid tussen buurtbewoners te vergroten, met name t.a.v. seksuele geaardheid.	In de Hoofdweg e.o., Van Galenbuurt en de Chassébuurt wordt de onderlinge verdraagzaamheid vergroot door activiteiten, dialogen en debatten te organiseren over controversiële onderwerpen in een respectvolle context. Dit gebeurt aan de hand van films, theaterstukken en andere culturele uitingen.
Vluchtelingen (statushouders en asielzoekers) en ongedocumenteerden	In Oud West wonen in 2018 100 statushouders, zij zijn vooral woonachtig in de Kinkerbuurt en in de Van Lennepbuurt. In de Baarsjes wonen in 2018 240 statushouders, zij wonen vooral in de Van Galenbuurt, de Chasseebuurt en aan de Hoofdweg. In Oud West zal in 2020 een huisvestingslocatie openen waar zo'n 30 statushouders gehuisvest zullen worden. In de Helmerstraat wordt mogelijk een huisvestingslocatie geopend voor 11 statushouders. Belangrijkste opgave is te zorgen dat deze groep volwaardig meedoet aan de samenleving en prettig woont in de wijk.	Gewenst resultaat is dat: – Professionals over voldoende cultuur sensitieve vaardigheden en deskundigheid beschikken om deze groep adequaat te ondersteunen en op een passende wijze te kunnen doorverwijzen / toeleiden naar het beschikbare aanbod in de wijk. – Meer statushouders gebruik maken van de activiteiten en ondersteuningsaanbod binnen de sociale basis in de wijk. O.a. door te zorgen dat zij- zo snel mogelijk na huisvesting in de wijk- warm welkom worden geheten en actief worden toegeleid naar het aanbod in de wijk (door professionals of vrijwilligers). – Ondersteuningsaanbod in de wijk voor statushouders is passend, met oog voor behoefte en achtergrond van de doelgroep, de expertise en ervaringsdeskundigheid van vluchtelingen wordt hierbij ingezet. – Meer en constructieve buurtbetrokkenheid rondom huisvestingslocaties van statushouders / ongedocumenteerden in de buurt.

Bouwstenen uit het kader Samen Vooruit:			
	Verbondenheid en betrokkenheid Koerspunten: • Verder ontwikkelen van partnerschap • Bewoners- en maatschappelijk initiatief • Intensiveren van welzijns- en opbouwwerk	Samenredzaamheid Koerspunten: • Vroegtijdig signaleren van problemen • Ontmoeten en stimuleren netwerken • Stimuleren dat mensen meer omzien naar elkaar • Ondersteuning bieden zodat mantelzorgers in balans komen en blijven	Zelfredzaamheid en ontplooiing Koerspunten: • Veilig, gezond en kansrijk opgroeien • Gezonde leefstijl stimuleren en welbevinden vergroten • Veerkracht vergroten met kennis en vaardigheden • Praktische hulp en steun mogelijk maken
Integraliteit:	Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat er in De Baarsjes / Oud-West een aantal kwetsbare buurten zijn waar veel verschillende problemen bij dezelfde bewoners samenkomen. De problemen op verschillende levensdomeinen zijn vaak met elkaar verbonden en versterkt elkaar. Daarnaast zien we dat het soms moeilijk is om kwetsbare mensen daadwerkelijk te bereiken. Daarom vragen wij van alle organisaties die actief zijn in de sociale basis om de eigen inzet te beschouwen als onderdeel van een continuüm of integraal palet aan zorg en ondersteuning. Dit betekent dat er: 1. Inzicht is in hoe de eigen werkwijze kan bijdragen aan het oplossen van problemen op andere levensdomeinen; 2. Inzicht is in welke (informele) organisaties een bijdrage kunnen leveren aan het eerder en beter bereiken van de doelgroep / doelstelling; 3. Structurele aandacht is voor het bereiken toeleiden, ondersteunen / activeren en overdragen van bewoners is. Omdat het voor veel kwetsbare bewoners lastig is om zelfstandig een eerste stap naar ondersteuning en / of deelname aan activiteiten te zetten, vragen we hier vooral aandacht voor; 4. Structurele aandacht is voor het ondersteunen, faciliteren en samenwerken met vrijwilligers / ervaringsdeskundigen / actieve bewoners; 5. Samenwerking is tussen partijen die niet-geïndiceerde ondersteuning en activiteiten aanbieden en partijen die geïndiceerde ondersteuning aanbieden (en vice versa); 6. Vaste contactpersonen zijn benoemd voor relevante netwerkpartners zodat snel en effectief kan worden samengewerkt; 7. Wordt gewerkt in een cyclus van plannen- uitvoeren – evalueren – bijstellen zodat structureel onderzocht wordt of bestaande activerings- en ondersteuningsaanbod aansluit bij de vraag van bewoners. Wij verzoeken organisaties dringend om de vaardigheden en expertise van partnerorganisaties (zowel professional als vrijwilliger) beter te benutten zodat er een integrale inzet ontstaat die impact heeft op meerdere gebieden. Zo kan een praktijkondersteuner van een huisarts gestimuleerd worden om meer oog te krijgen voor financiële problemen van patiënten. Zo kan een bewoner die geholpen is met het op orde krijgen van de financiën, door de sociaaljuridisch dienstverlener worden toegeleid naar een taalmaatje zodat de inkomende post beter begrepen wordt. Zo kan een mantelzorgconsulent onderzoeken of kinderen via een sportcontributieregeling kunnen sporten zodat de mantelzorger ontlast wordt. Specifieke opgaven voor Oud-West / De Baarsjes: 8. Ontwikkeling van een integrale aanpak in de Jan Maijenbuurt, Columbusplein eo en Borgerbuurt voor de prioriteiten armoede, werk & participatie en eenzaamheid in combinatie met het stimuleren van een gezonde leefstijl, waarbij de betreffende organisaties elkaars vaardigheden en expertise in de uitvoering gaan benutten (als ook die van actieve ervaringsdeskundige bewoners), met elkaar samen werken en bewoners niet vasthouden binnen het eigen aanbod maar hen te stimuleren om gebruik te maken van aanbod van andere maatschappelijke partners wanneer dat aanbod een bijdrage kan leveren aan de doelstellingen van de bewoner. 9. Ontwikkeling van den integrale aanpak voor de prioriteit jongerenwerk / voorkomen jeugdcriminaliteit waarbij relevante organisaties zoals OKT, jongerenwerk, preventief flexibel aanbod en gespecialiseerde jeugdzorg een doorlopende ondersteunings- en activeringsketen ontwikkelen. 10. Kwetsbare bewoners hebben voldoende gelegenheid tot laagdrempelige ontmoeting, ondersteuning en passende activeringsmogelijkheden. Een mogelijk gevolg is dat de professionele & geïndiceerde ondersteuning (gedeeltelijk) kan worden afgebouwd en / of een beroep op professionele & geïndiceerde ondersteuning wordt voorkomen. Het ontstaan van samenwerkingsverbanden tussen partijen die op verschillende wijze worden gefinancierd (stadsdeel, OJZ, zorgverzekeraar) wordt toegejuicht. 11. Het aanbieden van preventieve activiteiten op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling in de Van Galenbuurt, Hoofdweg e.o. Geuzenbuurt en de Van Lennepbuurt. Deze activiteiten worden georganiseerd in samenwerking met de aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld & kindermishandeling, professionals en vrijwilligers. 12. Maatschappelijke spelers werken wijkgericht samen ten behoeve van de doelgroep statushouders. Bij het ontsluiten van en toeleiden naar het aanbod zijn in ieder geval betrokken; WPI klantmanagers van team Entree, Vluchtelingenwerk, buurtwerk, maatschappelijke dienstverlening en het jongerenwerk. 13. Het stimuleren en versterken van bewonersnetwerken, gericht op het versterken van de sociale cohesie en ondersteunen van elkaar, in de Jan Maijenbuurt, Columbusplein eo en Borgerbuurt. We zien graag dat maatschappelijke organisaties, zelfstandigen (waar onder kunstenaars), actieve buurtbewoners hiertoe nauw samenwerken. 14. Gelet op de schaarste aan ruimte, worden de maatschappelijke accommodaties in het gebied maximaal benut. Ook zijn deze beschikbaar voor diverse groepen (bewonersgroepen, professionals werkzaam in de wijk e.d.). Ruimte delen is de norm. Partners, bewoners(groepen) en overige gebruikers van de ruimten hebben begrip voor - en weten om te gaan met - kwetsbare groepen. 15. Er is aandacht voor de rol die kunst & cultuur kan spelen in het realiseren van de doelstellingen van de Sociale Basis. Zo kunnen kunst -& cultuuractiviteiten een rol spelen in het bespreekbaar maken van gevoelige onderwerpen / taboes, het bereiken van bewoners en het vergroten van hun veerkracht en welzijn. Tot slot; omdat de maatschappij steeds sneller verandert, zijn er signalen dat er een groeiende groep is die structureel niet mee kan komen en die hierdoor steeds meer buitenspel komt te staan. We denken hierbij met name aan de groep bewoners met een lichte (verstandelijke of psychische) beperking, laaggeletterden en ouderen. De sociale basis biedt hen een belangrijk vangnet, ook in 2020.		